

מועד אב תשפ"א

בס"ד

בחינה בהלכות שמחות
כ"ח תמוז תשפ"א

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
4. חלק א' - עיון - 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
5. חלק ב' - יישום - 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.
6. יש לענות בנפרד על כל חלק מחלקי השאלה.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. מי שנפטר בחו"ל ביו"ט ראשון ועתידיים לקוברו ביו"ט שני של גלויות בצהרים, פרט ונמק את כל דיני האנינות הקשורים ליו"ט ראשון, לליל יו"ט שני, וליו"ט שני.
ציין גם: א. האם יש נפק"מ בין אנינות ביו"ט לאנינות בשבת?
ב. האם יאמר קדיש ביו"ט קודם הקבורה?
2. פרט ונמק האם מותר לעשות בפני המת את הדברים הבאים: אכילה, דיבור בדברי תורה או במילי דעלמא?
3. תכריכי המת:
א. מהו דין הנאה מהם, ומנין? והאם יש נפק"מ בדינם בין מת ישראל למת גוי?
ב. ממה יש לעשות את התכריכים ומדוע? האם מותר לעשותם מכלאים ומדוע?
4. א. מהו "קבר הנמצא" ומהו "קבר הידוע" ומה דינם? הבא ובאר גם את שיטת הרמב"ם.
ב. עפר שהוציאו אותו מהקבר וחזרו וכיסו בו את המת, האם הוא מותר בהנאה?
5. דין סעודת הבראה
א. מה דין סעודת הבראה למי שקבר מתו ברגל או ביו"ט שני של גלויות, וכן למי ששמע שמועה קרובה בשבת?
ב. אבל שאוכל סעודת הבראה, האם הוא מצטרף לזימון?
6. מה דין אשה אבלה לעניין הדינים הבאים:
רחיצה (הבא הוכחה), תספורת, נטילת צפורניים לפני הטבילה?

עמוד 1 מתוך 2

7. א. מהו שיעור הגערה לעניין תספורת באדם שאבל על אביו או אמו? ומה הדין אם פגע בו הרגל בתוך ל' האם מועילה גערה להתיר לאבל להסתפר? הוכח!
ב. ציין עוד שני מקרים (מלבד תספורת) שאבל על אביו ואמו אסור בהם עד שיגערו בו חבריו?
8. המלקט עצמות אחד מקרוביו או ששמע שמלקטים את עצמות קרובו באותו יום, מה דינו לעניין: קריעה, אנינות, הספד, סעודת הבראה, אבלות?

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

9. משפחה נסעה לטיול באחד מימי חול המועד, באמצע הדרך אירעה תאונה קטלנית ל"ע, התוצאות היו קשות: האם ואחד הילדים הקטנים נפצעו אנושות ולאחר מאמצי החיאה של אנשי ההצלה נקבע מותם במקום התאונה. ילד גדול נוסף פונה לבי"ח במצב קשה ויומיים אחרי החג נקבע מותו, ילד גדול נוסף פונה לבי"ח מחוסר הכרה. שאר בני המשפחה חולצו בשלום.
באר ופרט מהם דיני הקריעה הנוגעים לכל אחד מהאנשים שהוזכרו, (האב, הילדים הקטנים והגדולים, אנשי ההצלה? הבן שפונה מחוסר הכרה לבי"ח התעורר כעבור חודש וחצי והבריא, מה דינו לעניין קריעה ודיני אבלות?

10. במהלך "פרעות תשפ"א", חיללו הפורעים מספר בתי כנסת: בבית כנסת אחד הם שרפו את ספרי התורה, בבית כנסת אחר הם קרעו וביזו את ספרי התורה, בבית כנסת שלישי הם קרעו ושרפו את הספריה במקום (גמרות וספרי לימוד), מהם דיני הקריעה למי שתזה במעשים אלו?
ציין עוד שלשה מקרים שבהם יש חיוב קריעה שלא על מתו, ובאר את החילוקים בדיני הקריעה בין כל המקרים שצויינו לבין קריעה על מתו?

11. אדם שראו אותו עוברים ושבים מפיל עצמו אל מותו מגשר גבוה, קרוביו ומכריו אמרו שהוא לא דיבר אתם כלל על כוונתו לאבד את עצמו אך לאחר מעשה מצאו שהוא הותיר מכתב בו הוא מפרט את כוונתו לשלוח יד בנפשו. קרוביו שואלים מה דינם לגבי: קריעה, אבלות, אמירת קדיש?

12. א. מי שנפטרה אשתו ל"ע בא' סיון תשפ"א מהו התאריך המוקדם ביותר בו יוכל לקדש אשה וכן להינשא שוב? (התייחס לכל השיטות). באלו אופנים יתירו לו להינשא לאשה אחרת מיד לאחר ז' ימי האבלות והאם יהיה מותר לו גם לבוא עליה באותו זמן?
ב. לשון הרמ"א "ולכן נשתרבב המנהג שרבים מקילין בענין ונושאים נשים תוך ג' רגלים, ובעל נפש יחוש לעצמו". ציין ע"פ הפת"ש שתי הבנות בדברי הרמ"א וכן ציין שני טעמים שהובאו שם בטעם המנהג להקל.

* * *

עמוד 2 מתוך 2